LOVIISAN VANHUSNEUVOSTO

LAUSUNTO

Loviisan kaupungin talousarvioesityksestä vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028–2029

1. Yleinen kannanotto

Loviisan vanhusneuvosto pitää tärkeänä kaupungin talouden tasapainottamista ja vastuullista taloudenpitoa.

Vanhusneuvosto pitää myönteisenä kaupunginvaltuuston päätöstä säilyttää vuoden 2027 tuloveroprosentti 8,10 prosentissa sekä kiinteistöveroprosentit ennallaan.

Päätös on tärkeä erityisesti eläkeläisille ja muille kiinteillä tai pienillä tuloilla eläville kuntalaisille. Verotuksen pitäminen ennallaan tukee heidän ostovoimaansa tilanteessa, jossa asumisen, ruoan, energian ja muiden välttämättömien menojen kustannukset rasittavat kotitalouksia.

Vanhusneuvosto ymmärtää, että veronkorotuksesta luopuminen edellyttää kaupungilta entistä määrätietoisempia toimia talouden tasapainottamiseksi.

Samalla vanhusneuvosto korostaa, että säästöjen tulee kohdistua ensisijaisesti kaupungin toimintojen tehokkuuteen, hankintoihin, tilojen käyttöön ja hallinnollisiin rakenteisiin. Säästöjä ei tule hakea tavalla, joka heikentää ikäihmisten hyvinvointia ja mahdollisuuksia osallistua kaupungin toimintaan.

2. Säästöjen kohdentaminen ja talouden tasapainottaminen

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että kaupungin talouden tasapainottamisessa tarkastellaan kaikkia toimintoja ja etsitään säästöjä oikeudenmukaisesti.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää

- hankintojen kustannustehokkuuteen ja kilpailuttamiseen
- kaupungin kiinteistöjen tarkoituksenmukaiseen käyttöön ja ylläpitokustannuksiin
- hallinnon ja toimintaprosessien tehostamiseen
- päällekkäisten toimintojen poistamiseen
- investointien tarpeellisuuden ja ajoituksen huolelliseen arviointiin
- kaupungin omaisuuden tehokkaaseen hyödyntämiseen.

Kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyssä on jo tehty muutoksia muun muassa määrärahoihin ja henkilöstösuunnitelmaan. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että säästötoimien vaikutukset palveluihin selvitetään ennen niiden toteuttamista.

Vanhusneuvosto edellyttää, että säästöjen kohdentamisesta ja niiden vaikutuksista annetaan kaupunginvaltuustolle selkeä kokonaiskuva.

3. Ikäihmisten palvelut ja turvallinen asuminen

Ikäihmisten mahdollisuus asua turvallisesti omassa kodissaan mahdollisimman pitkään on tärkeä tavoite.

Kaupungin tulee yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa edistää ikäihmisten asumisen turvallisuutta ja palvelujen saavutettavuutta.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että

- ikäihmisille soveltuvien asuntojen saatavuudesta huolehditaan
- asuinalueiden esteettömyyttä parannetaan
- katujen ja kulkuväylien kunnossapidosta huolehditaan myös talviaikaan
- joukkoliikenteen ja palveluliikenteen toimivuutta kehitetään
- yksinäisyyttä ja syrjäytymistä ehkäistään
- ikäihmisten mahdollisuus osallistua kaupungin toimintaan turvataan.

Kaupungin omat ratkaisut eivät saa vaikeuttaa ikäihmisten arjessa selviytymistä.

4. Kulttuuri-, liikunta- ja järjestötoiminta

Vanhusneuvosto korostaa kulttuurin, liikunnan ja vapaa-ajan toiminnan merkitystä ikäihmisten toimintakyvylle ja hyvinvoinnille.

Kaupungin tulee huolehtia siitä, etteivät talouden säästötoimet kohtuuttomasti vähennä ikäihmisten mahdollisuuksia osallistua kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Eläkeläisjärjestöt ja muut yhdistykset tekevät arvokasta työtä ikäihmisten hyväksi. Niiden toiminta ehkäisee yksinäisyyttä, lisää aktiivisuutta ja tukee hyvinvointia.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että kaupunki kehittää yhteistyötä yhdistysten kanssa ja turvaa niiden toimintaedellytykset taloudellisten mahdollisuuksien mukaan.

5. Vuosien 2028–2029 taloussuunnitelma

Vanhusneuvosto esittää, että tulevien vuosien suunnitelmaan sisällytetään seuraavat tavoitteet:

1. Ikäihmisten turvallisen ja esteettömän asumisen edistäminen.

2. Joukkoliikenteen ja palveluliikenteen kehittäminen.

3. Turvallisen kaupunkiympäristön ja talvikunnossapidon varmistaminen.

4. Kulttuuri- ja liikuntapalvelujen saavutettavuuden turvaaminen.

5. Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen.

6. Eläkeläisjärjestöjen ja yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen.

7. Ikäihmisten digitaalisen osaamisen tukeminen sekä henkilökohtaisten palvelukanavien säilyttäminen.

8. Vanhusneuvoston vaikutusmahdollisuuksien vahvistaminen.

Tavoitteille tulee asettaa konkreettiset toimenpiteet ja seurattavat mittarit.

6. Vanhusneuvoston esitykset kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle

Loviisan vanhusneuvosto esittää, että kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto

1. kohdistavat talouden säästötoimet ensisijaisesti hallinnon, hankintojen, toimintaprosessien ja kiinteistöjen käytön tehostamiseen

2. arvioivat säästöpäätösten vaikutukset ikäihmisten hyvinvointiin ja palvelujen saavutettavuuteen ennen päätösten tekemistä

3. turvaavat ikäihmisten mahdollisuudet käyttää kaupungin kulttuuripalveluja, liikuntapalveluja ja vapaa-ajan palveluja

4. huolehtivat joukkoliikenteen, esteettömyyden ja turvallisen kaupunkiympäristön kehittämisestä

5. vahvistavat yhteistyötä eläkeläisjärjestöjen ja muiden ikäihmisten parissa toimivien yhdistysten kanssa

6. sisällyttävät vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmaan konkreettiset ja ennaltaehkäisevät ikäihmisten hyvinvointia koskevat tavoitteet ja niiden seurannan

7. huolehtivat vanhusneuvoston oikea-aikaisesta kuulemisesta kuntalain 27 §:n mukaisesti.

Lopuksi

Vanhusneuvosto pitää myönteisenä sitä, että kaupunginvaltuusto päätti olla korottamatta kunnallis- ja kiinteistöverotusta.

Tämä päätös asettaa kaupungille velvollisuuden löytää talouden tasapainottamiseen kestäviä ratkaisuja ilman, että palvelujen laatu ja kuntalaisten yhdenvertaisuus vaarantuvat.

Säästöjen tulee olla oikeudenmukaisia, suunnitelmallisia ja vaikutuksiltaan arvioituja. Erityisesti tulee varmistaa, etteivät ikäihmiset joudu kohtuuttomasti säästötoimien maksajiksi.

Hyvin hoidettu talous ja ikäihmisten hyvinvointi eivät ole toistensa vastakohtia. Loviisan tulee olla hyvä ja turvallinen kaupunki kaikenikäisille.

Loviisassa 16.11.2026.

LOVIISAN VANHUSNEUVOSTO